

**การเปิดรับสื่อและการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร**
**Media Exposure and Perception of the Sufficiency Economy
Philosophy of Members of Nikhom Thasae Cooperative Ltd.,
Chumphon Province**

วิจารณ์ ชูยกกลิ่น^{}, อีรารักษ์ โพธิสุวรรณ^{**}, ภัสวลี นิติเกษตรสุนทร^{***}*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร 2) การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร และ 3) เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร จำนวน 400 คน ใช้วิธีการ

สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนและการพรรณานาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ลักษณะทางประชากรในการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ช่วงอายุมีอายุ 40-59 ปี ระดับการศึกษา จบชั้นประถมศึกษา และรายได้ 5,000-10,000 บาท ต่อเดือน การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า มีการเปิดรับสื่อที่บ้านในเวลากลางวัน โดยเปิดรับสื่อจากโทรทัศน์มากที่สุด และความถี่ในการเปิดรับสื่อมากที่สุดคือ เปิดรับเป็นประจำ 2) การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิก พบว่ามีการรับรู้ มากที่สุด ด้านการดำรงชีวิตที่พึ่งพาตนเองได้ ชยัน อดทน ในด้านการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มนำความคิดเห็นนั้น

^{*} นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
^{**} รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
^{***} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พบว่า มีการรับรู้ด้านการรู้จักความพอดี พอประมาณ ไม่โลภ กินอยู่อย่างประหยัด เหมาะสมกับฐานะ ไม่ฟุ่มเฟือย มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า พอเพียง มีการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล รอบคอบ พึ่งพาตนเองได้ ชยัน อดทน มีการกินดีอยู่ดี มีการเก็บออมไว้ใช้ในอนาคต รักษาสุขภาพในบั้นปลายชีวิต ความมีภูมิคุ้มกัน ได้แก่ การรู้จักเก็บออม มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อม พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้าน และมีความสามัคคี 3) ลักษณะทางประชากรของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพรที่ต่างกัน ทำให้มีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การเปิดรับสื่อ, การรับรู้, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The objectives of this research were (1) to study levels of exposure to media, and (2) awareness of the Philosophy of Sufficiency Economy among members of Nikhom Thasae Cooperative Limited in Chumphon province, and (3) to examine their relative awareness level of the Philosophy among those members with different demographic characteristics. This research was quantitative research project with samples of 400 members of Nikhom Thasae Cooperative Limited in Chumphon Province chosen by multi-stage sampling technique, and questionnaire and interview form were techniques

used in collecting data, and statistical analysis tools in use included percentage, mean, standard deviation, t-test, analysis of variance, and descriptive analysis.

Results revealed the following: (1) Demographic characteristics of the majority of respondents were female at ages of 40-59 years old, graduated at primary-school level with monthly income of 5,000-10,000 baht. The media they were exposed to the most was television at their own house during daytime, and they were regularly exposed to media. (2) Their awareness of the Philosophy of Sufficiency Economy was found to be at the highest level on the aspect of the way of living with self-reliance, diligence, and patience. For those who were opinion leaders, scope of their awareness covered such points as sufficiency, adequacy, moderation, economical way of living, suitability, frugality, efficiency in resource utilization, reasonable spending, prudence, self-reliance, diligence, patience, happiness of living, saving for future utilization, creating immunity for oneself and society, which meant collective savings, proper use of technology, relevance to one's needs and environment, self-development with local wisdom and unity. (3) differences in demographic characteristics would lead to differences in level of awareness of the Philosophy of Sufficiency Economy of members of Nikhom Thasae

Cooperative Limited in Chumphon province at significance level of 0.05.

Keywords: Media Exposure, Awareness, the Philosophy of Sufficiency Economy

บทนำ

เศรษฐกิจของชุมชนไทยในอดีตเป็นระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงชีพ ผลิตพืชผล พืชพันธุ์ไว้เพื่อกินเพื่อใช้เอง ไม่มีระบบการพึ่งพิงสังคมภายนอก มีความผูกพันกันสูง ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีความพอเพียงในตนเอง (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา, 2540) การเปลี่ยนแปลงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองในปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็ว การพัฒนาความเจริญด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมโดยภาพรวมกลายเป็นสังคมวัตถุนิยม ขาดการพัฒนาทางด้านจิตใจให้รู้เท่าทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น เกษตรกรมีการรวมกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกันน้อยลง หวังพึ่งพิงผู้อื่นจนลืมพัฒนาตนเอง ทำให้ขาดหลักการพึ่งตนเอง หนี้สินของเกษตรกรได้เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก หนี้สินของครัวเรือนเกษตรกรประกอบด้วย หนี้สินเพื่อการเกษตรและนอกการเกษตร แม้ว่ารายได้จากผลผลิตทางการเกษตรจะเพิ่มขึ้น แต่ครัวเรือนเกษตรกรทั่วประเทศก็มีหนี้สินเพิ่มขึ้นด้วย วารุณี ศรีชัย (2555) กล่าวว่า ปัญหาที่เกษตรกรเผชิญมี 2 ปัญหาใหญ่ คือ ปัญหาการไม่สามารถพัฒนาทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและปัญหาการไม่สามารถกระจายรายได้ไปสู่เกษตรกรอย่างเป็นธรรม ประกอบกับการเข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขันทั้งทางด้านการผลิตและการบริโภคที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรต้องสร้าง

ภาระหนี้สินเพิ่มขึ้นมาก เพื่อรองรับการผลิตและการบริโภคที่เพิ่มมากขึ้น

สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2506 ได้รวบรวมคัดเลือกราษฎรที่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีแต่ไม่พอเพียง มีรายได้ต่ำมากก่อสร้างทำกินในที่ดินของทางราชการ สมาชิกของสหกรณ์เป็นผู้ประกอบอาชีพปลูกปาล์มน้ำมัน ปลูกยางพารา ปลูกผัก แต่จนถึงปัจจุบันสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นเกษตรกรยังคงมีหนี้สินเป็นจำนวน 17,018,282.00 ล้านบาท การแก้ไขปัญหาหนี้สินจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมการพัฒนาตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชทานให้กับสังคมไทย ส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจัง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนรากฐานของวัฒนธรรมไทย เป็นแนวทางการพัฒนาที่ตั้งบนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันตัวเองตลอดจนใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต (ผิดพลาด! การอ้างอิงการเชื่อมโยงหลายมิติไม่ถูกต้อง 4 ธันวาคม 2556)

การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร ดังเช่นงานของ กันตยา

มานะกุล (2550) ศึกษาเรื่อง พัฒนาคุณภาพชีวิต โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาชุมชนบ้านจอมจันทร์ หมู่ที่ 2 ตำบลสันทราย อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการนำหลักการในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ดังนี้การสัมภาษณ์ก่อนเรียนพบว่ากลุ่มตัวอย่างไม่มีความรู้เกี่ยวกับการนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้โดยมีค่าร้อยละอยู่ระหว่าง 70-85 หลังเรียนกลุ่มตัวอย่างมีการนำหลักการในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้อยู่ในระดับมากโดยมีค่าร้อยละอยู่ระหว่าง 85-100 การสังเกตก่อนเรียน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มักใช้เวลาหมดไปกับการดื่มสุรา ทั้งชายและหญิงทำให้ไม่มีเวลาอยู่กับครอบครัว หลังเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้มากขึ้นโดยเริ่มจากการไม่เป็นหนี้ มีการอนุรักษ์ป่าไม้ มีการปลูกพืชผักสวนครัวไว้กินและที่เหลือขายมีการทำบัญชีครัวเรือน และมีความรักในแผ่นดินไทย และเทิดทูนพระมหากษัตริย์มากขึ้น เกษตรกรจึงต้องมีการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง การที่บุคคลจะเลือกเปิดรับสารหรือสื่อใด ขึ้นอยู่กับความสนใจและความต้องการของตนเองในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน เมื่อเปิดรับแล้วมีการรับรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่

การศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อและการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร จะทำให้ทราบถึงช่องทางการสื่อสารกับเกษตรกร เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร เกษตรกรที่มีลักษณะทางประชากรต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่างกันหรือไม่อย่างไร ผลการศึกษาที่ได้จะ

นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่สมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพรอย่างเป็นรูปธรรม โดยคาดหวังว่าสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นอีกแรงหนึ่งในการช่วยลดปัญหาความยากจนของสมาชิกสหกรณ์ไม่ต้องกู้เงิน กู้ใช้ ปลอดภัยจากหนี้สินและมีฐานะดีขึ้น ชีวิตและครอบครัวมีความสุข พร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงในทุกด้านได้อย่างเข้มแข็ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร
2. เพื่อศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร
3. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาการเปิดรับสื่อและการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2556 – เมษายน 2557

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การเปิดรับสื่อและการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ

จำกัด จังหวัดชุมพร มีแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบในการศึกษา ดังนี้

1. ประชาชนเศรษฐกิจพอเพียง
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้
4. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร
5. บริบทชุมชนสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การเปิดรับสื่อและการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

1. ประชากร และ กลุ่มตัวอย่าง และ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

1.1 ประชากร (Population) คือ สมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร จำนวน 3,865 คน (บัญชีข้อมูลสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด, 2557)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

1) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 และระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 400 คน เพื่อสะดวกในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

2) วิธีการเลือกตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนเพื่อให้เลือกตัวอย่างได้กระจายทั่วถึงโดยเรียงลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1) ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลากโดยสุ่มเพียง 4 ตำบล จาก 6 ตำบลคือ ตำบลท่าแซะ ตำบลท่าข้าม ตำบลรับร่อ และตำบลคูริง

2.2) ขั้นตอนที่ 2 เมื่อจับฉลากได้ตำบลแล้ว นำชื่อสมาชิกสหกรณ์มาจับฉลากของ 4 ตำบลที่เป็นตัวแทน ตำบลละ 100 คนได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้น ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้

ตัวแปรตาม การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้นำในการเผยแพร่แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ/หรือเป็นผู้แนะนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต มีการเผยแพร่เป็นแบบอย่างให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปโดยเลือกแบบเจาะจงจากประชากรข้อ 1.1 จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และรายได้

ตอนที่ 2 การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด

ตอนที่ 3 การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด

เกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนและแปลความหมายน้ำหนักคะแนน

1) การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร

หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลผล ใช้เกณฑ์ในการวัดตามระบบ Likert Scale แบ่งความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดช่วงคะแนนดังนี้

คะแนน	ช่วงคะแนน	ความถี่ในการเปิดรับสื่อ
5	5.00 - 4.21	ระดับสูงมากหรือเปิดรับเป็นประจำ
4	4.20 - 3.41	ระดับสูงหรือเปิดรับบ่อย
3	3.40 - 2.61	ระดับปานกลางหรือเปิดรับเป็นบางครั้ง
2	2.60 - 1.81	ระดับต่ำหรือเปิดรับนาน ๆ ครั้ง
1	1.80 - 1.00	ระดับต่ำมากหรือไม่เคยเปิดรับเลย

2) การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร ข้อคำถามในแต่ละข้อ

รู้ หมายถึง รู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้
คะแนน 1

ไม่รู้ หมายถึง ไม่รู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ได้คะแนน 0

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ
คือ แบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนได้แก่

1) ข้อมูลทั่วไป
2) การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3) การให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับการแสวงหาข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ชุมชน

2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) การวิจัยเชิงปริมาณ การตรวจสอบความตรง (Validity) และการตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ และนำไปปรับปรุง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค ($\alpha = .8495$) ได้ค่าความเที่ยง = .8495

2) การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแบบสอบถามและรับแบบสอบถามคืนกลับมาทันที

3.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) โดยการสัมภาษณ์และบันทึกเสียง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปลงรหัส (Code) ตามวิธีการวิจัยทางสถิติและดำเนินการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่

(Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way Analysis of Variance (One – way ANOVA) และ t-Test

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้วนำมาสรุปตีความ และใช้การพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

1. ลักษณะทางประชากร ของสมาชิกของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร

พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.25 มีอายุ 40-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.00 ระดับการศึกษาจากระดับประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.50 และรายได้ต่อเดือนมากที่สุด 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.25

2. การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับสื่อที่บ้านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.50 เวลาในการเปิดรับสื่อคือเวลากลางวันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.00 ประเภทของสื่อที่เปิดรับเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุดคือโทรทัศน์ และความถี่ในการเปิดรับ

สื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยเปิดรับเป็นประจำจากโทรทัศน์มากที่สุด

3. การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร

พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด ด้านการดำรงชีวิตที่พึ่งพาตนเองได้ ชยัน อดทน คิดเป็นร้อยละ 98.00 รองลงมาคือ ด้านการกินอยู่อย่างประหยัด เหมาะสมกับฐานะไม่ฟุ่มเฟือย คิดเป็นร้อยละ 96.30 และน้อยที่สุดคือ ด้านความมีภูมิคุ้มกัน ได้แก่ รู้จักการเก็บออม มีความรู้เพื่อการปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 89.8 โดยมีค่าเฉลี่ย ด้านการรับรู้ คิดเป็นร้อยละ 94.50

ส่วนที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน (hypothesis test) ทดสอบความสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

1. จำแนกตามเพศ เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า มีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด ด้านความสามัคคี สงบสุขในสังคมและเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีเพศต่างกัน เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดย Independent t-Test พบว่า ค่า Sig (2-tailed) = 0.986 สูงกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าการรับรู้ของเพศชายและเพศหญิงเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกันไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	คะแนน เฉลี่ย	Std. Deviation	Levene's Test for Equality of Variance		t-Test for Equality of Means		
				F	Sig.	t	df	Sig (2-tailed)
1. ชาย	195	7.55	1.289	0.001	0.977	-0.018	398	0.986
2. หญิง	205	7.56	1.230			-0.018	394.31	0.986
รวม	400	7.56	1.257					

ระดับนัยสำคัญ 0.05

2. จำแนกตามช่วงอายุ เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า มีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามช่วงอายุมากที่สุดในด้านความสามัคคีสงบสุขในสังคมมากที่สุด จำนวน 340 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่จากรายการ Option POSTHOC โดยใช้ LSD พบว่า มีกลุ่ม

ช่วงอายุอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีการรับรู้ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ 1) คู่เปรียบเทียบกลุ่มอายุที่ 1 (ต่ำกว่า 20 ปี) กับกลุ่มอายุที่ 4 (60 ปีขึ้นไป) (Sig = 0.002*) 2) คู่เปรียบเทียบกลุ่มอายุที่ 2 (20-39 ปี) กับกลุ่มอายุที่ 4 (60 ปีขึ้นไป) (Sig = 0.000*) และ 3) คู่เปรียบเทียบกลุ่มอายุที่ 3 (40-59 ปี) กับกลุ่มอายุที่ 4 (60 ปีขึ้นไป) (Sig = 0.000*) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามช่วงอายุต่างกัน

คู่เปรียบเทียบ	Mean Difference	Std. Error	Sig.
1 (ต่ำกว่า 20 ปี) กับ 2 (20-39 ปี)	-0.10	0.202	0.608
1 (ต่ำกว่า 20 ปี) กับ 3 (40-59 ปี)	0.00	0.176	0.988
1 (ต่ำกว่า 20 ปี) กับ 4 (60 ปีขึ้นไป)	0.78*	0.245	0.002*
2 (20-39 ปี) กับ 3 (40-59 ปี)	0.11	0.157	0.499
2 (20-39 ปี) กับ 4 (60 ปีขึ้นไป)	0.89*	0.232	0.000*
3 (40-59 ปี) กับ 4 (60 ปีขึ้นไป)	0.78*	0.210	0.000*

ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

3. จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า มีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด คือ ด้านความสามัคคี สงบสุขในสังคมและเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน เป็นรายค่าจากรายการ Option POSTHOC โดยใช้ LSD พบว่า มีกลุ่มช่วงอายุอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีการรับรู้ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ กลุ่มที่ 2 (ม.ต้น) กลุ่มที่ 3 (ม.ปลาย) กลุ่มที่ 4 (ปริญญาตรี) และ กลุ่มที่ 5 (สูงกว่าปริญญาตรี)

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 นั้นแสดงว่า ค่าเฉลี่ยของการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มที่ 1 (ประถม) (ค่าเฉลี่ย = 7.27, S.D. = 1.602) ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่างอีก 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 2 (ม.ต้น) (ค่าเฉลี่ย = 7.70, S.D. = 1.118) กลุ่มที่ 3 (ม.ปลาย) (ค่าเฉลี่ย = 7.67, S.D. = 0.894) กลุ่มที่ 4 (ปริญญาตรี) (ค่าเฉลี่ย = 7.88, S.D. = 0.545) และกลุ่มที่ 5 (สูงกว่าปริญญาตรี) (ค่าเฉลี่ย = 7.87, S.D. = 0.571) แต่มีผลการรับรู้ไม่แตกต่างจากกลุ่มที่ 6 (อื่น ๆ) (ค่าเฉลี่ย = 8.00, S.D. = 0.000) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามการศึกษาสูงสุด

การศึกษาสูงสุด	จำนวน (คน)	คะแนน เฉลี่ย	Std.Deviation	ONEWAY Test		
				STATISTICS DESCRIPTIVES		
				df (Total)	F	Sig
1. ประถม	158	7.27	1.602			
2. ม.ต้น	107	7.70	1.118			
3. ม.ปลาย	67	7.67	0.894			
4. ปริญญาตรี	33	7.88	0.545	399	3.085	0.010
5. >ปริญญาตรี	30	7.87	0.571			
6. อื่น ๆ	5	8.00	0.000			
รวม	400	7.56	1.257			

ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

4. จำแนกตามรายได้ต่อเดือน เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า มีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มากที่สุดคือ ด้านความสามัคคี สงบสุขใน

สังคม จำนวน 340 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีรายได้ต่อเดือน

แตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ย การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่จากรายการ Option POSTHOC โดยใช้ LSD พบว่า มีกลุ่มช่วงอายุอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีการรับรู้ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ คู่เปรียบเทียบกลุ่มที่ 1 (<5000) กับกลุ่มที่ 3 (10,001-

15,000) (Sig = 0.004*) คู่เปรียบเทียบกลุ่มที่ 1 (<5000) กับกลุ่มที่ 4 (>15,000) (Sig = 0.034*) และ คู่เปรียบเทียบกลุ่มที่ 2 (5,000-10,000) กับกลุ่มที่ 3 (10,001-15,000) (Sig = 0.021*) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน

คู่เปรียบเทียบ	Mean Difference	Std.Error	Sig.
กลุ่มที่ 1 (<5,000) กับกลุ่มที่ 2 (5,000-10,000)	-0.20	0.180	0.274
กลุ่มที่ 1 (<5,000) กับกลุ่มที่ 3 (10,001-15,000)	-0.55*	0.190	0.004*
กลุ่มที่ 1 (<5,000) กับกลุ่มที่ 4 (>15,000)	-0.49*	0.228	0.034*
กลุ่มที่ 2 (5,000-10,000) กับกลุ่มที่ 3 (10,001-15,000)	-0.35*	0.151	0.021*
กลุ่มที่ 2 (5,000-10,000) กับกลุ่มที่ 4 (>15,000)	-0.29	0.197	0.144
กลุ่มที่ 3 (10,001-15,000) กับกลุ่มที่ 4 (>15,000)	0.06	0.206	0.768

ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จะเห็นได้ว่าผลการทดสอบสมมติฐาน (hypothesis test) ทดสอบความสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า ลักษณะทางประชากรของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าเสา จำกัด จังหวัดชุมพร ที่ต่างกันทำให้มีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ยกเว้นลักษณะทางประชากรที่จำแนกตามเพศ มีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 3 การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประเด็นที่ 1 การรู้จักความพอดี พอประมาณ ไม่โลภ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักมีการรับรู้ว่า มีความพอดีตามอัตภาพของตน เหมาะสมกับฐานะของตนเอง การทำการเกษตรผสมผสาน ทำการเกษตรแบบยั่งยืน

ประเด็นที่ 2 การกินอยู่อย่างประหยัด เหมาะสมกับฐานะไม่ฟุ้งเฟ้อ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักมีการรับรู้ว่า ทำให้พอดีไม่ฟุ้งเฟ้อตามกระแสโลกาภิวัตน์ รู้จักเก็บออมไว้เพื่อใช้จ่ายในอนาคต

ประเด็นที่ 3 การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักมีการรับรู้ว่าการทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัดและมีคุณค่าต้องรู้จักใช้เฉพาะที่จำเป็นต้องรู้จักการต่อ ยอดผลิตผล

ประเด็นที่ 4 การใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล รอบคอบ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักมีการรับรู้ว่าต้องใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ไม่ฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายโดยขาดสติยั้งคิด มีเหตุผลในการใช้จ่าย

ประเด็นที่ 5 การดำรงชีวิตที่พึ่งพาตนเองได้ ขยันอดทน พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักมีการรับรู้ว่า ตนเองต้องเป็นที่พึ่งแก่ตนเอง ทำตนเองให้เข้มแข็ง แข็งแรงพอที่จะช่วยเหลือตนเองได้แล้วค่อยแบ่งปันให้คนอื่น

ประเด็นที่ 6 การกินดี อยู่ดี มีรายได้ สมดุลกับรายจ่าย พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักมีการรับรู้ว่าจะพิจารณารายรับรายจ่ายของตนเองและครอบครัวว่ามีความสมดุลกันหรือไม่ ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น รู้จักการเก็บออมไว้ใช้ในอนาคต และรักษาสุขภาพในบั้นปลายชีวิต

ประเด็นที่ 7 ความมีภูมิคุ้มกันได้แก่ รู้จักการเก็บออม มีความรู้เพื่อการปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักมีการรับรู้ว่า รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อม พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้าน มีการรวมกลุ่มกันแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อนำมาพัฒนางานของตนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ประเด็นที่ 8 ความสามัคคี สงบสุขในสังคม พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักมีการรับรู้ว่า สังคมจะสงบสุขได้หากทุกคนรู้จักการแบ่งปันน้ำใจ ต้องรู้จัก สามัคคีปรองดองกัน ไม่อิจฉาริษยาซึ่งกันและกัน

การให้ความรู้คำแนะนำเกี่ยวกับการแสวงหาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ชุมชน

พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักมีการให้ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งด้วยตนเองและให้แสวงหาความรู้ทางรายการโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ วารสาร ซึ่งสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าชะงะ จำกัด จังหวัดชุมพรได้นำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับประยุกต์ใช้ในหลายครอบครัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ครอบครัวและชุมชนอื่น ๆ มีการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุขและเรียบง่าย เนื่องจากเห็นว่าเศรษฐกิจพอเพียงเป็นวิถีทางที่ทำให้ชีวิตมีจุดเปลี่ยนไปในทางที่ดีมีความสุข พึ่งพาตนเองได้ ช่วยเหลือผู้อื่น

อภิปรายผล

1. การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าชะงะ จำกัด จังหวัดชุมพร

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เปิดรับสื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่บ้านมากที่สุด เวลาในการเปิดรับสื่อคือเวลากลางวันมากที่สุด ประเภทของสื่อที่เปิดรับมากที่สุดคือโทรทัศน์ และ ความถี่ในการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้เปิดรับเป็นประจำจากโทรทัศน์มากที่สุด สอดคล้องกับนพพร เมธีอนันต์กุล (2549) ศึกษาเรื่องการนำแนวปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต: กรณีศึกษาเกษตรกรรถลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์และสอดคล้องกับศศิวิมล ตามไทย (2542) ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสารความรู้

ทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคข้าวกล้องของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปิดรับข่าวสารโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารทั่วไปเป็นประจำจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างชมรายการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง จึงเห็นได้ว่าสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่เหมาะสมกับการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นสื่อที่ประชาชนนิยมเปิดรับเนื่องจากได้เห็นทั้งภาพและเสียง

2. การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร

พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 8 แด่ด้านคือด้านความรู้จักความพอดี พอประมาณ ไม่โลภ ด้านการกินอยู่อย่างประหยัด เหมาะสมกับฐานะไม่ฟุ้งเฟ้อ ด้านการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าพอเพียง ด้านการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล รอบคอบ ด้านการดำรงชีวิตที่พึ่งพาตนเองได้ ขยัน อดทน ด้านการกินดี อยู่ดี มีรายได้สมดุลกับรายจ่าย ด้านความมีภูมิคุ้มกัน ได้แก่ รู้จักการเก็บออม มีความรู้เพื่อการปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และด้านความสามัคคีสงบสุขในสังคมโดยมีค่าเฉลี่ยในภาพรวม ร้อยละ 94.50 สอดคล้องกับนันทิยา ดอกประโคน (2551) ศึกษาเรื่องเศรษฐกิจหมู่บ้านแบบพอเพียงกรณีศึกษา: การประยุกต์ใช้กับหมู่บ้านของอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้มากที่สุดจากโทรทัศน์ มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับกานดา เตชะชันหมาก (2552) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม

การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือน : ศึกษากรณีจังหวัดลพบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก โดยตอบคำถามได้ถูกต้อง ร้อยละ 83.6 ถึง 98.2

จากการที่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีการรับรู้ในภาพรวม ร้อยละ 94.5 นับว่ามีการรับรู้มากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร มีความรู้ความเข้าใจในการดำรงชีวิตของตนในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นในสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทำให้ประชาชนจำนวนมากไม่สามารถปรับตัวได้ทันความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ประกอบกับราคาสินค้าภาคการเกษตรไม่มีความมั่นคงผันแปรไปตามสภาพสังคมและการเมืองนั้นก่อให้เกิดภาวะหนี้สินครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น การดำรงชีวิตเป็นไปด้วยความยากลำบากประกอบกับกระแสพระราชดำริเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมีการนำมาใช้แพร่หลายและประสบความสำเร็จ จึงทำให้สมาชิกสหกรณ์มีความสนใจในการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและมีการนำมาใช้มากขึ้น

3. การเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน

พบว่า ลักษณะทางประชากรของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร ที่ต่างกันทำให้มีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับรอบบิน (Robbins,

1998 อ้างถึงใน ธนพล สมัครการ, 2550) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้มี 3 ด้าน คือ ตัวผู้รับรู้ นั่นคือ ลักษณะส่วนตัว ทักษะสติ สิ่งจูงใจ ประสบการณ์ ความคาดหวัง เป้าหมาย ภูมิหลัง และสถานการณ์ และสอดคล้องกับ สฐิตีมา ปาลคะเซนทร์ (2555) ที่ศึกษา พบว่า 1) ระดับ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อยู่ในระดับมาก 2) อายุ การศึกษา รายได้ สถานภาพครอบครัว การรับรู้ข่าวสาร การเข้าร่วม โครงการเศรษฐกิจพอเพียง และการอบรมเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจ ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การรับรู้จะ เกิดขึ้นมากหรือน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของ ผู้รับรู้ นั่นคือลักษณะทางประชากร ประสบการณ์ และ การสั่งสมทางสังคม

ส่วนการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักนั้น พบว่า เป็นผู้ที่มีลักษณะ เป็นผู้นำ มีบทบาทในการเผยแพร่แนวคิดเกี่ยวกับ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ/หรือเป็นผู้รื้อมนำหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนิน ชีวิต มีความรู้และเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใน 8 ประเด็น และมีการเผยแพร่เป็นแบบอย่างให้เป็นที่ ยอมรับโดยทั่วไป มีการรับรู้และเป็นแบบอย่างได้นั้น สอดคล้องกับคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ พอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (2549) ว่าความพอเพียงประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อม ๆ กัน คือ 1) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป

โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น 2) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุมีผล โดยพิจารณาจากเหตุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ 3) การมี ภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับ ผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล โดยเงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ใน ระดับพอเพียงนั้นต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรม เป็นพื้นฐาน

จากการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ เป็นการพัฒนานุคนคณ อาชีพ ชุมชน ซึ่งเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน สมาชิกสหกรณ์นิคม ท่าชะงัด จังหวัดชุมพร จะได้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ของเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สหกรณ์นิคมทุกแห่งสามารถนำผลการวิจัย ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและ การวางแผนการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมในสังกัด
2. ควรมีการส่งเสริมการผลิตสื่อเกี่ยวกับปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงโดยเฉพาะรายการโทรทัศน์ ซึ่งอาจจะมีการจัดตั้งโทรทัศน์ชุมชน หรือการจัดทำ โทรทัศน์วงจรปิดภายในสหกรณ์การเกษตร โดยมีการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการดำรงชีวิตโดยยึด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. ควรมีการผลิตสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงในด้านการรู้จักเก็บออม มีความรู้เพื่อ

การปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันเพื่อสร้างการรับรู้ให้กับสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าเสา จำกัด จังหวัดชุมพร และที่อื่น ๆ เห็นว่ามีความสำคัญ เพราะจะช่วยยกระดับการดำรงชีวิตให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยด้านการเปิดรับสื่อและการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมในสังกัด ในด้านการรู้จัก

ความพอดี พอประมาณ ไม่โลภ ไปใช้ในการดำรงชีวิต และพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ การเปิดรับสื่อและการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมในสังกัดกับประสิทธิผลของสหกรณ์นิคม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลของสหกรณ์นิคมให้มีคุณภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กันตยา มานะกุล. (2550). **พัฒนาคุณภาพชีวิตโดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาชุมชนบ้านจอมจันทร์ หมู่ 2 ตำบลสันทราย อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กานดา เตชะชั้นหมาก. (2552). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือน: ศึกษากรณีจังหวัดลพบุรี**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต พัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2540). **เศรษฐกิจหมู่บ้านไทยในอดีต**. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.
- ฐิติมา ปาลกะเชนทร์. (2555). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. **วารสารวิทยาการ Veridian E-Journal**. 6(1), 661 – 680.
- ธนพล สมัครการ. (2550). **ความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหลังเข้าร่วมโครงการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ : ศึกษากรณีผู้เข้าอบรมพลังกายทิพย์เพื่อสุขภาพกรมขนส่งทางอากาศ กองบัญชาการสนับสนุนทางอากาศ**. ภาคนิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นพพร เมธีอนันต์กุล. (2549). **การนำปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต : กรณีศึกษาเกษตรกรลูกค้า อ.ก.ส. อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์**. ภาคนิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- นันทิยา ดอกประโคน. (2551). **เศรษฐกิจหมู่บ้านแบบพอเพียงกรณีศึกษาการประยุกต์ใช้กับหมู่บ้านของอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วารุณี ศรีชัย. (2555). **ปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้สินเกษตรกร ตำบลน้ำดิบ อ.ป่าซาง จ.ลำพูน**. ส่วนหนึ่งของวิชา 751409 (แบบฝึกหัดการวิจัยปัญหาเศรษฐกิจปัจจุบัน) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศศิวิมล ตามไทย. (2542). **การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคนดี และพฤติกรรมมารยาทของประชาชน ในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต นิเทศศาสตร์พัฒนาการ, ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2548). **การวิจัยการตลาดฉบับมาตรฐาน = Marketing research**. กรุงเทพฯ: ไดมอนด์ บิสสิเนส เวิร์ล.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549).

<http://theWikipedia.org.wiki> ค้นคืนวันที่ 4 ธันวาคม 2556

www.chaipat.or.th ค้นคืนวันที่ 4 ธันวาคม 2556